

Groepsrisicoverantwoording woonzorg "Dagelijksleven" aan de Carmelstraat

Aan: Rutger Bouwman (gemeente Oldenzaal)

Betreft: Verantwoording groepsrisico woonzorglocatie aan de Carmelstraat te Oldenzaal

Datum: 20 november 2020

Van: M. Groeneveld (adviseur externe veiligheid omgevingsdienst Twente)

Inleiding

Onderstaande notitie betreft de verantwoording van het groepsrisico voor de ontwikkeling van een woonzorglocatie ("Dagelijksleven") aan de Carmelstraat te Oldenzaal. De ontwikkeling ligt op circa 180 meter van het doorgaand spoor (Hengelo - Bad Bentheim), waar gevaarlijke stoffen over worden vervoerd. Gezien de ontwikkeling binnen de 200 meter van de spoozone in Oldenzaal is gelegen, is nader onderzoek m.b.t. groepsrisico nodig.

Het groepsrisico (GR) kent geen vaste norm waaraan dient te worden voldaan, maar een oriënterende waarde welke dient te worden getoetst. Bij het vaststellen van bestemmingsplannen dient elke (mogelijke) verandering van het groepsrisico verantwoord te worden (de verantwoordingsplicht groepsrisico). Deze verantwoordingsplicht geldt ook als het groepsrisico wijzigt maar wel onder de oriënterende waarde blijft.

De veiligheidsregio Twente heeft in het kader van de verantwoording groepsrisico advies uitgebracht (*Advies externe veiligheid "Dagelijksleven" Oldenzaal kenmerk: 2020-D104121 ,16-november-2020*). Dit advies is meegenomen bij de verantwoording van het groepsrisico in deze notitie.

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Het transport van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee door de mogelijkheid dat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en het binnenwater is een risiconormering vastgesteld. In het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) zijn de regels opgenomen voor de ruimtelijke ordening.

Indien een plangebied ligt binnen het invloedsgebied van een transportroute waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, wordt in de toelichting bij het bestemmingsplan en in de ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning in elk geval ingegaan op:

- De mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die transportroute, en
- Voor zover dat plan of die vergunning betrekking heeft op nog niet aanwezige kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten: de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die transportroute een ramp voordoet.

Gemeentelijk beleidskader

Het landelijk beleid op het gebied van de externe veiligheid laat beleidsruimte open die ingevuld kan worden door gemeenten. De gemeente Oldenzaal heeft invulling gegeven aan deze ruimte. De gemeente heeft haar beleid met betrekking tot externe veiligheid weergegeven in het beleidsdocument: “*Nota extern veiligheidsbeleid, actualisatie 2014, 13 juni 2014*”. Deze beleidsnota geeft daarbij de kaders aan waarbinnen de gemeentelijke afweging op het gebied van externe veiligheid dient plaats te vinden. Dit beleidsdocument vormt het gemeentelijk kader voor het invullen voor de verantwoordingsplicht. De ontwikkeling is daarom getoetst aan het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Oldenzaal.

De dichtheid van personen

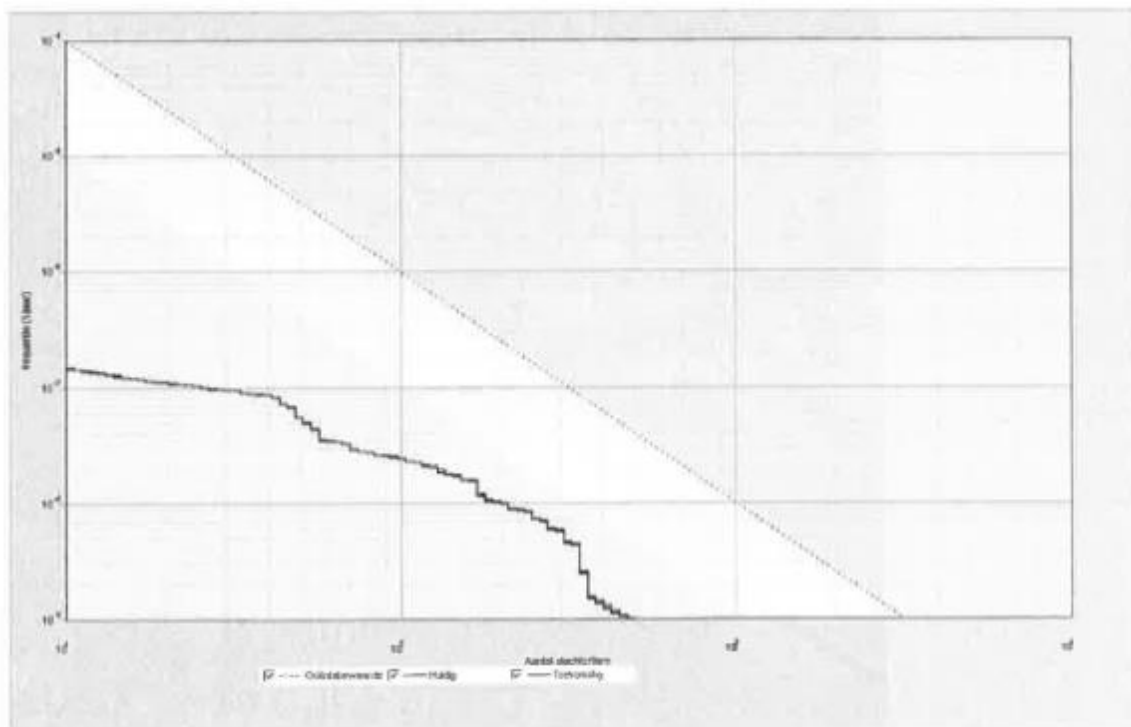
De geplande ontwikkeling zal bestaan uit een gebouw met totaal 21 woonzorgenheden (inclusief 1 kamer t.b.v. crisisopvang en 1 familiekamer).

De aanwezigheid zal zowel in de dagperiode als de nachtperiode plaatsvinden (24 uren zorg).

De omvang van het groepsrisico

Voor de op korte afstand gelegen bestemming Villa Rozenhof (zorgcomplex op een afstand van 90 meter van het spoor) heeft de gemeente Oldenzaal in 2014 een groepsrisicoberekening laten uitvoeren (*Aviv, 8-juli-2014, project 142708*).

In figuur 1 hieronder is de groepsrisicocurve daarvan te zien.



Figuur 1

De conclusie van bovenstaande curven is dat het groepsrisico meer dan een factor 10 onder de oriënterende waarde blijft. De toename van de ontwikkeling op het groepsrisico is hier niet significant.

Voor de ontwikkeling aan de Carmelstraat kan voor de huidige hoogte van het groepsrisico tevens figuur 1 worden gebruikt. Gezien de ontwikkeling op circa 180 meter van het spoor is gelegen zal met bovenstaande in ogenschouw nemende de rekenkundige hoogte van het groepsrisico niet significant toenemen. Deze conclusie wordt gedeeld door de veiligheidsregio Twente in haar advies.

Bron: Advies externe veiligheid "Dagelijksleven" Oldenzaal kenmerk: 2020-D104121 ,16-november-2020.

In het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT) is vastgelegd dat een verantwoording van het groepsrisico achterwege kan blijven indien:

- Het groepsrisico door een bestemmingsplan dat geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen 200 m van een transportroute niet meer dan 10% toeneemt ten opzichte van de bestaande situatie en niet groter is dan 10% van de oriëntatiewaarde.

Dit betekent dat voor deze ontwikkeling volstaan kan worden met een beperkte verantwoording van het groepsrisico en dat aanvullend op bovenstaande alleen dient te worden ingegaan op de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Deze aspecten zijn behandeld in het eerder besproken advies van de veiligheidsregio Twente. Hieronder de belangrijkste conclusies hiervan:

Bestrijdbaarheid

De locatie van toekomstige ontwikkeling is vanuit meerdere richtingen goed bereikbaar voor hulpdiensten in geval van een incident. De capaciteit van de wegen is voldoende.

Rondom de planlocatie bevinden zich voldoende ondergrondse brandkranen die kunnen worden ingezet bij een incident. Secundaire en tertiaire bluswatervoorzieningen zijn echter pas op grote afstand voorhanden.

Zelfredzaamheid

Wanneer zich een incident bij een risicobron voordoet is het van belang dat mensen zichzelf in veiligheid kunnen brengen. Dit kan door schuilen of vluchten uit het bedreigde gebied. In het plangebied gaat het om een vestiging van verminderd zelfredzame personen. Deze personen hebben hulp nodig m.b.t. zelfredzaamheid.

De planlocatie valt binnen de theoretische dekking van het waarschuwings- en alarmeringssysteem. De sirene is een hulpmiddel van de overheid om mensen te kunnen waarschuwen voor acute gevaren.

Wanneer de mensen/begeleiders zijn gealarmeerd dan is het vervolgens van belang dat er mogelijkheden zijn om van de risicobron af te vluchten. Hier dient onder andere met de plaatsbepaling van de nooduitgangen en vluchtroutes rekening mee te worden gehouden

Het toepassen van eenvoudig handmatig uitschakelbare ventilatie is een maatregel om de overlevingskansen van bewoners te vergroten. Daarnaast is de BHV-organisatie laten voorbereiden op handelingsperspectieven in geval van (dreigende) spoorincidenten een maatregel die een positieve werking heeft.

Conclusie

Als gekeken wordt naar de wet- en regelgeving is de conclusie dat de realisatie van het plan voldoet, mits de volgende maatregelen worden geborgd:

- Het creëren van vluchtroutes vanuit het gebouw welke van de bron(spoor) af gericht;
- De mogelijkheid om de mechanische ventilatie van het object eenvoudig en handmatig te kunnen uitschakelen;
- De gebruikers/begeleiders van het gebouw voor te lichten over het gewenste gedrag bij een incident met gevaarlijke stoffen. Bedrijfsnoodplan actualiseren m.b.t. het gewenste gedrag (schuilen/vluchten) bij een incident.

Dit in ogenschouw nemende wordt geconcludeerd dat er geen onevenredige risico's voor het plangebied worden veroorzaakt.

Het voldoen aan de wettelijke eisen en normen betekent niet dat er zich geen calamiteiten kunnen voordoen. Er blijft altijd een restrisico aanwezig waarbinnen incidenten plaats kunnen vinden. Gelet op bovenstaande overwegingen en de getroffen en geadviseerde toekomstige maatregelen en voorzieningen met betrekking tot de verantwoording van het groepsrisico, wordt geadviseerd onderhavige situatie acceptabel te achten.

Externe veiligheidsbeleid gemeente Oldenzaal

Het externe veiligheidsbeleid van Oldenzaal stelt dat er bij voorkeur geen objecten met minder zelfredzame personen worden geprojecteerd binnen het invloedsgebied van een risicobron.

De ontwikkeling voldoet hier *niet* aan. Het is namelijk een object met 24 uren zorg (minder zelfredzame personen) en is gelegen binnen het invloedsgebied (op 180 meter) van het doorgaand spoor.

- De ontwikkeling is dus niet in de geest van het lokale externe veiligheidsbeleid van de gemeente Oldenzaal. Geadviseerd wordt om hier bestuurlijke aandacht voor te vragen.

Tot Slot

Indien in de toekomst middels vrijstelling of anderszins medewerking wordt verleend aan functiewijzigingen of een nadere uitwerking van het bestemmingsplan plaatsvindt, zal aan de geldende voorwaarden op het gebied van de regelgeving met betrekking tot externe veiligheid moeten worden voldaan en m.b.t. "een goede ruimtelijke ordening" een verantwoording van het groepsrisico dienen plaats te vinden.